

Posamezna števil. „Dneva“ stane 6 vin.; ravno
toliko posamezna številka „Bodeče Neže“.

„DAN“ izhaja vsaki dan zjutraj; tudi ob nedeljah
in praznikih. Vsako nedeljo ima humoristično pri-
logo „BODEČA NEŽA“. Za ljubljanske naročnike
stane „DAN“ s priložo dostavljan na dom celo-
letno 20 K, mesečno 1'70 K; brez prilože celo-
letno 18 K, mesečno 1'50 K. Za zunanje naročnike
stane „DAN“ s priložo celoletno 22 K, četrtletno
5'50 K, mesečno 1'90 K. — Naročnina se pošilja
upravnistvu.

Telefon številka 118.

DAN

Neodvisen političen dnevnik s tedensko
humoristično priložo „Bodeča Neža“

Posamezna števil. „Dneva“ stane 6 vin.; ravno
toliko posamezna številka „Bodeče Neže“.

Uredništvo in upravnistvo:
Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 6

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Ne frankirana pisma
se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase
se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in
zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju po-
st. — Za odgovor je priložiti znamko.

Odgovorni urednik Radivoj Korene.
Last in tisk „Učiteljske Tiskarne“.

Morala našega zistema.

Večina avstrijskih listov se peča
te dni s špijonskimi aferami in ime-
nuje z ogorčenjem ime Švihla. Nje-
govo ime je dandanes, posebno za
Slovane to, kakor je bil za stare
Orke Efiat. Ne mislimo ga zagovar-
jati, ali vendar moramo nekoliko po-
drobneje pogledati vso to zadevo, ki
je sicer bila pojasnjena v raznih li-
stih. Ne Švihlovo, ampak splošno špi-
jonsko zadevo je treba malo bolje
pogledati. Švihla je bil, oziroma je še
državni uradnik, celo c. kr. sodnik,
ki je bil neodvisen, pa je začel na
taka nečastna pota. Kaj pa je pri
nas? Mi imamo ne samo mnogo ljudi,
ki so odvisni, so slabo situirani, že-
lijo kako odklonjenje, hočejo spraviti
v dobre službe svoje ljudi, zahtevajo
za svojo politično stranko posebne
privilegije in imajo polno svojih pri-
vatnih boleznih, ki se dajo z držav-
nim mazilom ozdraviti: ali o teh ni
pričakovati, da so vsaj nevarni, če ne
že naravnost sumljivi. Kaj mislite,
da visoki državni funkcionarji dajo
kakemu narodu ali celo narodu le
najmanjšo stvar, četudi zakonito,
ako ne dobi od dotičnega narodnega
voditelja ali voditeljev kakih proti-
uslug, ki je pa dostikrat nemoralna
in meji na efiatstvo? (Izvezeti so se-
veda Nemci!) Vlada dela vse to na-
menoma, da ima take ljudi na vr-
vici.

Ko so se poljski škofje uprli
poljsko-rusinski spravi, se je moral
vsak razsoden človek smejati, ko je
vlada trdila, da škofje onemogoče-
jejo poravnavo. Če je bil celo poljski
kardinal Pužina tako poslušen av-
strijski vladi, da je protestiral
svoječasno proti izvolitvi kardinala
Rampolla za papeža (s tem je tako-
rekoč postavil na glavo versko pre-
pričanje pobožnih katoličanov, da ob
volitvi papeža sv. Duh razsvetli kar-
dinala, da je volitev papeža strogo
verska, ne pa politična zadeva), po-
tem si pa pač nobeden količkaj raz-
soden človek ne bo upal misliti, da si
bodo poljski škofje drznili nasproti-
vati avstrijski vladi, ki ima v rokah
kardinalske klobuke in druge take
vabljive reči.

Češko-nemška sprava tudi ni
nič drugega. O tem bi lahko rekli to,
kar je mali dečko rekel svojemu dedu
kateremu se je ob prižiganju pipe
roka tresla: Oče, Vi pa sami sebi
nazajate! Proti spravi so v prvi vrsti
planinski Nemci. Ti držijo sploh celo
avstrijsko nemško kampanjo po-
koncu, so pač potomci nekdanjega
slovanskega rodu, ki pobijajo sedaj
svoje lastne, krvne brate. In ker ti
Nemci nasprotujejo, se ne dá nič do-

seči. Pomisliti pa je zopet treba, da
je ministrski predsednik planinski
Nemec, da je lustični minister tudi
planinski Nemec, in da sta ta dva
takorekoč neodpravljiva. Seveda po-
tem ni mogoče pričakovati, da pride
taka sprava pod streho, če gospodje
takorekoč sami sebi nagajajo. Da se
pa vse to lepo in praktično prikriva,
je pa treba vsekakor kake senzacije.
Kakor hitro se kak narod ali
narodič (ali tudi posameznik) malo
višje popne ali pa, če nastane nevar-
nost, da bi se začel preveč razvijati,
da bi utegnil preveč pravic zahtevati
in se to ne dá s kakim strankarskim
bojem odpraviti, ali pa, da vlada
noče ali ne more s koncesijami ali
denarjem več brzdati svojih »mi-
ljencev«, tedaj pa lancira senzacije
v svet. Ona izda magari svoje naj-
bolj udane lakaje, sluga in zaupnike
in jih izpostavi sramotnemu in zaniče-
vanju, samo, da zopet malo vodo
skali, da se misli drugam koncentri-
raj, in da se malo pozabijo nepri-
jetni vtisi.

V naravoslovju poznamo več
takih živali, ki si s kako tako »umet-
nostjo« rešijo življenje. Dogažajo se
pa tudi naravnost zločini, kakor so
razne veleizdajniške afere, ki so
bile inscenirane po raznih agentih
provokaterjih. Ti so ljudi, posebno
mladine, zapeljevali k dejanjem, ka-
tera bi jim nikdar ne bila prišla na
um, jih potem spodbujali, jim slikali
zlati bodočnosti, potem jih pa nekega
»določnega« dne izročili rablju.
Nikar pa ne mislite, da je vlada de-
lala to, da bi s tem prestrašila do-
tični narod, češ, bode zvest, da se ti
kaj tacega ne pripeti (ker so pri nas
narodi, ki še nikdar niso proti dinsti-
ji revoltilirali in med te spadamo
ravno mi Slovenci), ampak zato, da
je lahko zgrabila za protustavno
crožje, da je nekako opravičeno
smela postopati najstrožje in uve-
ljavljati najostrejša sredstva. Skrat-
ka: da je bila brutalnost vsaj na zu-
naj nekako opravičena, in da je po-
tem rekla: Vidite, edino Nemci, ti so
zvest in patriotičen narod, na te se
lahko zanesem, ti morajo vladati.

Koliko državnih koristi je naša vlada
žrtvovala na pangermansko gr-
madno! Ako je šlo za malenkost, od
katerih bi bili imeli Slovani nekaj,
Nemci pa nič, je raje žrtvovala ves
državni interes, samo, da Slovani
ne dobijo ničesar. To niso pavšalna
sumničenja, zgodovina leta 1912, pa
1913, in tudi še sedaj nas sleherni dan
o tem poučuje. Vse gre po tistem
principu, ki pravi: če nimam jaz, Ne-
mec, sam, pa naj ne ima nobeden
od nas. Naj ima raje moj sovražnik,
če je le slovanožec.

Izigravanje strank in narodov
drugega proti drugemu, to je že itak
stara gesla naše vlade, kateremu se
ne odpove, četudi gospodarski pro-

pade. Zato pa tudi ni pravega gospo-
darskega napredka pri nas, ker vla-
da žrtvuje vse le za hegemonijo
Nemcev in kakor se kaže raje vidi,
da vse skup propade, kakor pa da bi
Nemci izgubili nadvlado nad števil-
nejšimi Slovani. Da pa zamore te
kontrolirati, ima angažirano rimsko-
katoliško duhovščino in celo ar-
mado špicelnov in »zaupnikov«, ka-
tere dobro plačuje bodisi v gotovini
ali pa v »naturalijah«, ki so konce-
sije, in sicer politične, kazenske, že-
lezniške simekure itd. Kakor hitro
pa kdo od takih ljudi, ki so hudicu
zapisani, ne parira, ali ni več zmo-
žen in ne prinaša senzacije, ga vrže
na cesto, ali ga pa izda, da ga na-
pravi neškodljivega, nezmožnega in
nemožnega v človeški družbi. Tako
se iznebuje ministrskih tenden-
tov. Der Verrat wird geliebt, der
Verräter gehaßt! To bodo tudi še
nekateri naši prvaki poskušili, kajti
tudi take možakarje se dobro nad-
zoruje po drugih še bolj zaupnih
»možeh«.

Kako vzbuditi trg. in obrtni duh v na- šem mestu?

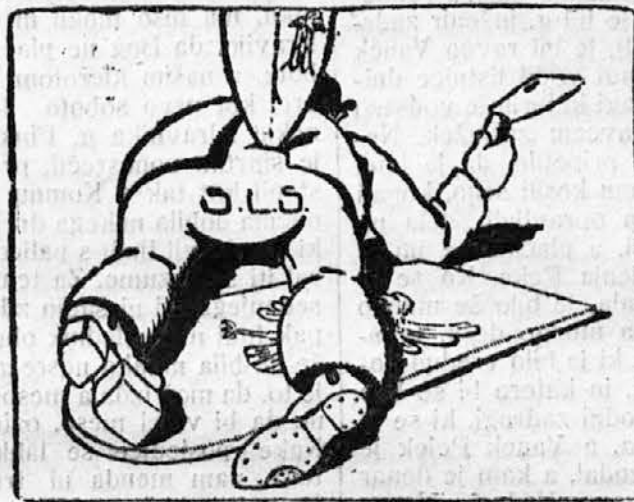
Trst, 8. marca.

Pod tem naslovom prinaša zad-
nji »Trgovski list« zanimiv članek,
iz katerega se nam zdi potrebno po-
sneti par misli.

Avtor članka govori v začetku
o vzrokih našega »neuspešnega« gospo-
darskega stanja, o nepovoljnem razvoju
slovenske trgovine in obrti, ko je
zemljepisni položaj naše domovine
vendar zelo ugoden, kakor tudi nje-
no prirodno bogastvo. Vzroke im-
amo iskati v zaključku: manjka nam
trgovskega duha, oziroma podjetno-
sti. Potem nadaljuje:

Kaj je torej treba storiti, da se
naša trgovina in obrt dvigneta na
nivo svetovne trgovine in industrije?
Treba je v našem narodu razširiti
gospodarsko izobrazbo. Pri tem se
moramo posluževati vseh sredstev,
ki so nam na razpolago. Najvažnej-
še sredstvo v to svrhu so pač trgo-
vske in obrtne šole. Značilno je za na-
še razmere, da nismo imeli do zad-
njega časa niti ene srednje trgovske
šole. Da, za božjo voljo, kje pa ho-
čete, da naj bi se bili vzeli možje, ki
bi bili zmožni ustanavljati in voditi
večja gospodarska podjetja, v današ-
njih časih, ko mora biti trgovec na-
tančen kakor ura, ko mora poznati
vse podrobnosti gospodarskega ži-
vljenja, ker se sicer pri današnji kon-
kurenci ne more vzdržati niti par
mesecev? Sama praksa, brez široke

Kako so doklade zadele dež. zidarje.



teoretične podlage nikakor ne more
ustvariti večjih podjetnikov. Se čud-
no, da se je pri danih razmerah mo-
gla slovenska trgovina povzdigniti
do stopinje, na kateri se sedaj nahaja.
Gotovo je dober indicij za intelek-
tualno sposobnost našega preproste-
ga ljudstva, da so se zamogli Slo-
venci v zadnjih 30 do 40 letih osvoji-
ti večji del male in srednje trgovine v
Trstu in Gorici. Sedaj imamo, hvala
Bogu, dve srednji trgovski šoli. Toda
s tem se nikakor ne smemo zadovo-
ljiti. Goriški Slovenci so pred leti
žalibog zamudili priliko zahtevati
slovenske paralele na novi italijan-
ski trgovski šoli; in po pravici se je
časopisje zgražalo nad neprevidnostjo
tedanjših slovenskih deželnih po-
slancev. Toda še je čas zahtevati,
kar nam gre, in Gorica mora dobiti
slovenski oddelek trgovske šole.

Ravno tako se bodo morali Šta-
jerci resno baviti z mislijo, ustano-
viti nižjo trgovsko šolo v Celju, ali
pa v Mariboru. Saj jih je vendar sko-
ro toliko, kakor slovenskih Kranjcev
in zraven tega vlada med njimi še
največje blagostanje! V Trst pa spa-
da trgovska akademija in ne samo
nižja trgovska šola. Vendar pa bo
treba delati na to, da obiskuje te
šole kolikor mogoče dosti sinov pre-
možnejših družin, da jim bo po dovr-
šenih študijah mogoče podati se za
par let v inozemstvo, kjer je trgo-
vinu mnogo bolj razvita nego pri nas,
in da bodo imeli po pridobitvi prak-
si že nekaj kapitala v rokah, s čim-
ur si bodo mogli ustanoviti neod-
visne eksistence. Kajti iz nič se da
napraviti več kot nič.

Avtor opozarja nadalje na ve-
čerje tečajne, na važnost razširjenja
gospodarske naobrazbe potom knji-
g in časopisov in opozarja končno na
nalogo dnevnega časopisa, ki naj bi
bila sledeča: razlagati ustroj in po-
men različnih gospodarskih inštitu-
cij, pri nas še posebno zadružništva;
stanje teh inštitucij v gospodarsko
razvitejših deželah; kazati ljudstvu,
kako izkoriščajo v tujini to ali ono

stvar; učiti ga, katera gospodarska
podjetja bi se dala ustanoviti pri nas,
vpoštevajoč dane prirodne razmere;
kazati mu, kako naj gospodari s svo-
jim denarjem, katere investicije so
dobičkanosne, pri čemer naj se pazi,
da se ljudstvo počasi napoti k osvo-
jitvi tujih akcijskih podjetij na našem
ozemlju itd. itd. in zaključuje s temi
besedami:

Vse to so časopisi dolžni storiti,
sicer ne moremo reči o njih, da izpol-
njujejo svojo nalogo. Če bi se bili
naši časniki že od početka ravnali po
teh navodilih, bi naše današnje gos-
podarsko stanje ne bilo tako mižer-
no, kakor je. Upajmo, da se to zgodi
v bodočnosti!

Resnične so te besede in upamo,
da se bo tudi delalo po njih.

Iz Mačkolj, pol. okraj Koper v Istri.

Naša sicer mala vasica je za-
slovela po znani tožbi in obsodbi
ubogih par kmetov, ki so malo poro-
govili proti sramotilec in izdajal-
cem naroda. Z žalostjo moram kon-
statirati, da se niso razmere pri nas
še nič zboljšale, ampak poslabšale.
Strankarski boj še zmerom divja,
dasi ravno od časa do časa nekoliko
potihne. Toda za danes pustimo to
strani in se dotaknimo neke druge
delikatnosti.

Pri nas imamo sodnega izveden-
ca, ki glede političnih zadev ne pri-
pada nobeni stranki, pripada pač pa
k izkoriščevalcem nevednega ljud-
stva. Ako ima kak našli kmetičev
kaj potreba pregledati na zemljiški
knjigi, hajdi k Vanku Pelku, on gre
z njim in še s par drugimi takimi v
Koper in potem si pošteno zaračuna
vsakemu po pet kron za dijeto in
moži dobi lepo v žep petnajst ali tudi
dvalet kron, ki jih je ubogi kmetič
kravro zaslužil in dostikrat celo sebi
in otrokom odtegnil od ust. In a pro-

»Dvojna sled je mogoča« — tako
je zaključil svoje izvajanje. »Povedal
sem, da sem videl vojvodo Anžovinskega
klatiti se okrog hiše v ulici
Sen-Deni. Morda je kraljev brat tisti,
ki bi vedel povedati, kje se nahajata
ugrabljeni dami.«

Maršal je zmajal z glavo.
»Henrika Anžovinskega po-
znam,« je dejal. »Nasilnost mu je
zoperna. On ni moč lahkomišelnih
skandalov.«

»Potem, svetlost, se vrnem k do-
metvi, ki me preganja, neprestano.
Morda je povzročil slučaj srečanje
maršala Danvilskega z vojvodinjo
Monmoransko! to pomeni, da bi
trebalo začeti poizvedovati okrog
Memskega dvorca. Baš to sem rekel
sinoči tudi grofu Marijaku, ki sem ga
prišel prositi pomoči v tej zadevi.«

»Mislim, da imate prav,« je dejal
maršal v silnem razburjenju. »Se to
uro pojdem iskat svojega brata...
Toda povejte, ako me ne bi bili našli
v Parizu, bi se bili torej sami lotili
osvobodilnega dela? In zakaj? Kak-
šen osebni interes bi vas bil vodil?«
»Svetlost,« je dejal Pardajan, ki
mu je manjkalo le malo, da ni bleknil
vsega po pravici, »smatral sem za
svojo dolžnost, da vsaj deloma po-
pravim zlo, za katero je bil deloma
odgovoren moj oče...«

»Da, da, saj res...« vitez, vi ste
krasna natura. Oprostite mi ta vpra-
šanja...«

(Dalle.)

LISTEK.

M. ZEVAKO:

Srce in meč.

Roman iz francoske zgodovine.
(Dalle.)

In pogostoma, kadar mi je rekel: —
Na, pij in jej, jaz spravim svoj delež
za pozneje! sem pogledal v njegovo
torbo in videl, da si ni prihranil ni-
česar. Da, v mojem življenju, ki je bi-
lo doslej tako samotno in brez prija-
teljstva, me je spremljal gospod de
Pardajan vedno kot vrl prijatelj,
vdan do smrti, ki se mu imam zahva-
liti za vse... in ki ga ljubim... saj
nimam ljubiti nikogar razen negla!

»Vitez,« je dejal Monmoransi
ves ganjen, »zares ste velikodušni.
Tolikšna je vaša ljubezen do očeta,
pa se vendar niste obotavljali, pri-
nesti mi to pismo, ki ga obtožuje na-
ravnost...«

Pardajan je ponosno dvignil
glavo.

»Nisem vam še povedal vsega,
gospod maršal! Ako sem privolil v to,
da vam izročim obtožilno pismo, ho-
teč popraviti veliko krivico, sem
storil to s pridržkom, da se tudi
zayzamem zanj in ga branim z vsemi
sredstvi, ki jih imam v svoji oblasti!
To pomeni, da bi postal smrten so-
vražnik vsakogar, kdor bi si upal po-

noviti vprico mene to, kar sem smel
reči jaz edini: da je zagrešil gospod
de Pardajan zločin!«

Vitez je zamahnil v besni gesti.
Resna je bila ta minuta: samo še
hip, pa je sklenjeno med njim in med
Lujzinim očetom prijateljstvo ali so-
vaštvo na veke — kakor pač odgo-
vori Monmoransi. A kljub temu je
nadaljeval brez obstavljajanja:

»In zato torej upam, gospod
maršal, da mi izkažete čast, smatirati
me par trenutkov za sebi enakega.
Povem vam natančneje, kaj mislim.
Preden govoriva dalje, vas pro-
sim, da mi poveste odkrito, kakšno
stališče mislite zavzeti napram moje-
mu očetu. Ali ste njegov sovražnik?
Potem sem tudi jaz vas sovražnik!
Ako se hočete maščevati za zlo, ki
vam ga je storil, se postavim z me-
čem v roki ob njegovo stran!...«

Vitez se je prekinil, trepetaje
od razburjenja.

Plemenito navdušenje mu je ob-
sevalo obraz, ki ga je bilo zares kra-
sota videti v njegovi žareči smelosti.

Zamišljeno ga je gledal Monmo-
ransi in ga občudoval. Kaj bi bil re-
kel neki, ako bi bil vedel, da govori
Pardajan te izjavljajoč besede z obu-
pom v srcu, ker ljubi njegovo hčer!

Bilo je, kakor da se obotavlja v
prvem hipu. Na vprašanje, ki ga je
očrtal vitez tako jasno in odločno, ni
bil mislil pravzaprav. Pardajan je za-
hteval od njega, naj izbršče z eno
samo besedo dejanje, ki ga smatra za

zločin!... In še za kakšen zločin!...
Le temu da je postal stari Pardajan
sokrivce Henrikov, se je bilo zahva-
liti, da je nastala strašna zmotja; ki je
otrovala dvoje človeških življenj!...

Toda v tako krepki in pošten
duši, kakor je bila maršalova, obota-
vljanje ni moglo trajati dolgo. Naj že
izbere mir ali vojno, odločiti se je
moral s svojo običajno točnostjo in
velikodušnostjo. In pomolil je Parda-
janu roko:

»Vitez,« je dejal z resnim gla-
som, »edini Pardajan, ki ga poznam
in morem poznati, je tisti, ki me je
rešil dolgotrajnega, vsako leto glob-
ljeja obupa. In če se srečam kateri-
krat z vašim očetom, mu bom česti-
lat, da ima takšnega sina: to je vse,
kar mu bom imel povedati...«

Vzhičeno je prijel vitez za ponu-
denu mu roko.

»Ah, zdaj vam povem lahko, da
bi bil šel odtod s smrtno v duši, ako
bi bila padla iz vaših ust le ena be-
seda sovraštva do svojega očeta!«

Začuden je pogledal maršal
Pardajana.

Mladi mož je videl, da bi bil
kmalu izdal svojo skrivnost. Zato je
nadaljeval naglo:

»In zdaj, svetlost, vam povem la-
hko, da je moj oče izkušal popraviti
storjeno zlo.«

»Kako to?« je prašal maršal
živo.

»Pravil mi je sam. Pripovedoval,
ali bolje namigaval mi je te stvari v

pos, tega moža štiti in varuje neka višja moč.

Da ima mož še kaj drugega lepega na vesti, nam pokaže najbližnja bodočnost. Vendar par lepih cvetov prinesemo že danes za njegov album.

Osapska dolina počenja pod Gabrovico, Ospom, gre pod Mačkopoljani in se razteza do Miljskega zaliva v morje. Po tej dolini teče hudournik imenovan »Reka«. Ta hudournik se je regulariziral in izčistil s pomočjo državnih in deželne podpore ter s prispevki interesiranih posestnikov. Delo je opravljalo v lastni režiji c. kr. vodstvo za uravnavo hudournikov (tedaj s sedežem v Beljaku), in skoraj vsa dela je vodil c. kr. ing. Scala, ter jih tudi izborni izpeljal, tako da mu res delajo čast. Predelavec in kadar je bil g. inženir zadržan tudi voditelj, je bil ravno Vanek Pelek. On je tudi vodil listnice dni-narjev, na podlagi katerih je vodstvo izplačevalo delavcem zaslužek. Nemalokrat se je pripetilo, da je imel delavce, ki so mu kosili seno, kopali v vinogradih in opravljali dela na njegovih kmetijah, a plačalo se jih je na račun trebljenja Reke. Ko se je regularizacija končala, je bilo še mnogo orodja, zlasti pa mnogo desk, takozvanih »ponte«, ki je bilo vredno gotovo čez 600 K. in katero bi se bilo imelo izročiti Vodni zadruzi, ki se je na to ustanovila, a Vanek Pelek je vse to čedno prodal, a kam je denar izročil, ni še znano. Vodna zadruga pa si je morala kupiti vse potrebščine na novo, če je hotela delati v Reki kar je bilo potreba.

V Kopru je imel notarsko pisarno dr. Biaggio Quarantotto, ki je baže imel izpit, da zna delati tudi slovenske pogodbe in druge notarske listine. On sam je bil malokdaj v pisarni, imel pa je nastavljenega nekoga voditelja, ki je delal v njegovem imenu. Dr. Quarantotto je bil menda svoj čas tudi notar žalostnega spomina nekje na Goriškem. Ta mož je sedaj v preiskavi, nekateri pravijo, da je celo zaprt, in vrše se proti njemu preiskave. Dne 2. marca t. l. je bilo samo iz Mačkopoljanih proti njemu nič manj kot 13 prič. Tudi mu je popolnoma odvzet notarski posej. In temu možu je bil Vanek Pelek priganjač, samo da je zaslužil Judeževih srebrnikov. Mogoče je, da bo tudi proti njemu prinesla kaj preiskava na dan.

Pred nekoliko leti pravijo, da je neki trgovec z živino iz Hrvaškega — to beležim kakor vesten kronist — izgubil kakih 9000 kron ali celo goldmarjev. Pravijo, da sta dva delavca, ki sta delala v tržaški klavnici — kjer je navedeni mož izgubil tisočake — našla listino, se odpeljala z vampovno vred nekam v bližino klavnice »Pod Pešturjem«, si razdelila svoto in potem eden teh z naslednji dan ni šel več na delo. Pravijo, da je šel kmalu na to v Srbijo, se je povrnil zopet nazaj in potem šel v neko sosedno državo, kjer še sedaj opravlja redarsko službo. Nekaj tisočev je drugod. Koliko je na tem resnice, sicer ne vem, vendar tako se v Mačkopoljanih in še kje drugod govori in pravijo tudi, da o tej zadevi že znajo orožniki. Za pridobitev nekoliko navedenih tisočakov pravijo, da je sodelovala med bratoma ročica od voza in potem izpričevalo zdravnika iz Milj. To tudi beležim kot vesten kronist. Vendar koliko je na tem resnice, se bo pozneje pokazalo.

Ljudje in zverine — Rekordi krvi.

Pod tem naslovom piše v »Českem Denniku« S—y sledeče:

Neovrgljivo je, da brani napred civilizacije človeka pred roparskimi zvermi, ki so bile že davno njegov največji sovražnik. Toda to varstvo vendarle ni tako, kakor bi človek sodil. Grozne statistike angleške vlade v Indiji dokazujejo, da zahtevajo vsako leto levi, tigri, kače, krokodili in druge zveri naravnost cele stotisoče človeških življenj. Doležljiva mora torej človek braniti svoje življenje pred krutimi tekmeči iz živalskega sveta.

Po omenjeni statistiki so raztrgali samo tigri na hindostanskem polotoku leta 1911 do 777 oseb in številu žrtev zobov roparskih zverj in pikov strupenih kač v Indiji je znašalo v istem letu 26.262!

V poslednjih desetih letih, od leta 1912 do leta 1912, je plačala Indija roparskim zverem svojo pravico za prebivanje na zemlji z groznim davkom 243.314 človeških življenj! In ista grozna statistika navaja, da so raztrgale v teh desetih letih zveri in kače čez milijon domačih živali!

Vendar nima Indija monopola za to masakriranje ljudi. Koliko zamorcev pogine v Afriki v krempljih levov? Celotne statistike ni, toda po naznanitih nekaterih afrikanjskih krajev se lahko cenijo žrtve zverj

O regulaciji Reke in njenem uspehu pa vam bom poročal kaj kdaj kasneje, ako mi bode, g. urednik, dovolili nekoliko prostora.

Mačkopoljan.

Slovenska zemlja.

IZ KOMNA.

Prejšnje klerikalno starešinstvo je bilo jako srečno v vsem, kar je blagovolilo ukreniti v »koristo« občin. Ko so prišli klerikalci v občinski zastop, je bil v Komnu zdravnik, za katerega nas so drugi zavidali. Mož pa ni hotel trobiti v njih rog in zato proč z njim, čeravno kot zdravniku, mu niso mogli ničesar očitati. Pravijo, da Bog ne plača vsake sobote, a našim klerotom je plačal že prej kot prvo soboto. Dobili so od nekje zdravnika g. Finka, ki pa se je smrtno ponesrečil, preden je nastopil kot tak v Komnu. Za tem je občina dobila nekoga dr. Fulnekega, ki je zdravil ljudi s palico. Da je moral iti se razume. Za tem smo dobili sedanjega, ki ni samo zdravnik, ampak tudi mesoglednik obenem. To bi še ne bila nikakoli nesreča, a nesreča je to, da mož izdaja mesogledne liste, ne da bi videl meso, oziroma živali. Kake posledice se lahko rodijo iz tega, nam menda ni treba praviti. Pa tudi to bi še ne bila nesreča, ko bi kupili mesarji vedno zdravo živino, a temu ni tako. Mesar gleda za čim večji dobiček, kaj njemu mar, kaj jedo ljudje. Pred nekaj meseci je nekdo tu ubil žival (menda kravo), ki je bila že popolnoma uničena od jetike. Dotičnik je dobil od zdravnika, ne da bi videl žival, mesogledni list, s katerim je dovolil prodajanje mesa. Meso je bilo namenjeno v Trst. Slučaj pa se ima zahvaliti, da je prišla stvar na dan. Mož je dobil v Trstu pri obravnavi štiri mesece ječe, zdravnik je bil oproščen.

Pred par dnevi je kupil v Ajdovščini mesar obilnega vola, ki cele tedne ni vstal. Vola so pripravili na lep ali grd način, ne vem kako, v Komen. Zdravnik je izdal dotičnemu mesarju mesogledni list, s katerim ima mesar pravico vola ubiti in meso prodajati. Čez par ur prikoraka v Komen ajdovski orožnik, gre k mesarju in prepove prodajanje mesa, nato pa se obrne do zdravnika, kateremu pove, da je vol že mesece bolan na naležljivi boleznici in da meso ni užitno. (Res lepe razmere, da mora orožnik učiti zdravnika-mesoglednika, katero meso je užitno.) Takoj je tekel zdravnik osebo k mesarju in mu rekel naj mu vrne list in prosil je mesarja, naj »per l' amor de Dio« molči o vsej stvari. Nista pa samo ta dva slučaja. Mi ne vemo, kaj misli slavno c. kr. okrajno glavarstvo k vsemu temu. Tri pribožbe ima že v Sežani, a rešitve od nikoder nobene. Menda vendar ni vseeno, kako meso jemo. Pri tej priliki pa povemo, da naj se pristojne oblasti zgamejo in preprečijo kaj takega v bodoče. Če hoče biti mesoglednik-zdravnik dobro plačan, naj vrši tudi svojo službo po predpisih; če pa ni zato ali ne utegne, naj se poveri mesogledstvo neki drugi osebi, ki bo vestno gledala živino in ne bo izdajala za slabo meso prodajnega dovoljenja.

Več občanarjev.

TRBOVLJE.

Samo ravnatelj ves je danes v pisarni, vse drugo je na volišču, na agitaciji, tako se je govorilo na dan volitev drugega razreda po Trbovljah. Rudniški kočije so švigale cel dan semtertja. Rudniški nemški berič je klical: »Le vkup, le vkup, uboga gmajna«. Volitvi goljaž je že pripravljen pri Vidmajerju — na mizo postavljen — »Freibier« nastavljen — vse v interesu rudnika. Zmagati moramo, magari ako nas stane par porcij ričeta. Nemstvo mora na površje, kmet, obrtnik in delavec pa naj plačuje davek, kateri se je rudniku odpisal. Na eni strani rudokopska družba štedi na škodo davkoplačevalcev, na drugi strani pa meče denar v vodo, ker nastavlja take nemške uradnike, kateri imajo zmožnost samo pri popivanju, heil-tulenju in izzivanju Slovencev. Ali mar mislite, da še vedno premoza zabavljaja Hans Domes čez Slovence, da ste še morali drugega nastaviti? Mi gostilničarji in obrtniki, brez razlike narodnosti in mišljenja, prav dobro poznamo zmožnost o delu — dolgov raznih importiranih čistokrvnežev iz tevtonskih gozdov. Prijetno je biti nemški agitator, pri čevljarju in gostilničarju, kateri je tudi volil z Nemci, delati dolgove in nič plačati, je pa prav po kavalirsko. Takega mnenja so naši Nemci. Na splošno zahtevo se bode zastor dvignil!

IZ VIPAVE.

Slapska posojilnica v Vipavi obhajala bo dne 29. marca t. l. dvajsetletnico svojega delovanja. Ta posojilnica je prvo ustanovljeni denarni zavod v Vipavski dolini.

Dasiravno je bil pričetek tega denarnega zavoda jako skromen, se je vendar pod njenim vodstvom povzpelo do jako uglednega in močnega denarnega zavoda. — Rezervni zaklad te posojilnice narastel je ob njenih dvajsetletnici na okroglo 83.000 kron. — Razun tega jamči za varnost hranilnih vlog 1022 zadružnikov z vsem svojim imetjem in vrhu tega so še vse posojilnične terjatve po 1.000.161 K, ki so vse iztirile.

V tem vidimo vso moč in varnost Slapske posojilnice v Vipavi, ki nudi vlagateljem toliko jamstva, kolikor jo more nuditi le redkokak zavod.

Štajersko.

Nemški kršč. socialci — v stiskah. Pri zadnjih državnozbornih volitvah so pomagali nemški klerikalci do mandatov dvema navidezno njihovima pristajema, vit. Pantzu in Neunteufelu. Zlasti poslednji se ima klerikalcem zahvaliti vso svojo politično kariero. Ker pa so nemški klerikalci po večini iste morale kot njegovi sosedi — slovenski klerikalci, je v njih parlamentarnem, štajerskem klubu kmalu zavladala med posamezniki huda nevolja proti večini. Ta je bila tudi povod, da sta se lani proti jeseni, ločila vit. Pantz in Neunteufel od večine; sledilo jima je še troje. Prišlo se je do dela proti ostali klerikalni — večini — frakciji, ki je očitno padlo na zelo rodovitna tla, zlasti med v poštev prihajajočimi volilci. Pantz, Neunteufel itd., so si ustanovili novo stranko »nemški centrum«. Ta stranka postaja kleri-

kalnim Nemcem očitno zelo nevarna, kajti danes streljajo — če smemo tako reči — nanjo s težkimi topovi. Načelnik nemško - krščan. socialnega kluba, posl. Hagenhofer, je moral že opetovano poseči za pero v boju proti »nemškemu centru«. O Hagenhoferju pa trde, da je mož zakletega kršč. soc. prepričanja in železne, neupogljive volje in odločnosti, mož, brez kojega bi se bila vsa nemška, kršč. soc. disciplina že zdavno zrušila v nič. Poslanca Pantz in Neunteufel, ozir. »nemški centrum« pa pričenjajo poseči v najširši politični boj, in so postavili tudi pri dunajskih volitvah svoje, samostojne kandidate, dasi — kot trde nemški klerikalci — brez pravega upa na zmago. Nemški klerikalci, ti mojstri politične strankarske intrige, pa se vseeno močno boje »nemškega centra« — in to tudi odkrito priznavajo. Stari Hagenhofer pozablja vedno bolj in bolj na potrebno rezervo, na potrebno hladnokrvnost vodilnega politika in priznava v svojih govorih ter časniških polemikah vedno neprevidejše, kako ga je, kako jih je strah pred močno se razvijajočim »nemškim centrom«. Ta strah je neki popolnoma opravičen, zlasti še, ker gre »nemškemu centru« na roko tudi par velikih zadružnih polomov nemške kršč. soc. stranke. Morda ne bo dolgo, ko bo doživela nemška kršč. soc. stranka hud poraz.

Maribor. (K tatvini brljantov.) Kot smo že pred dnevi poročali, pripisujejo glavno krivdo, da je mogel Muzek toliko časa varati javnost, okolnosti, da posestnik tukajšnje zastavljavnice Remm, ni dovolj pazil na stvari, ki mu jih je Muzek zastavil. Remm pa pravi, da je pač zvedel za vlom in tatvino 7. t. m., da pa Muzeka ni sumil, ker ga je poznal še od preje. Obvestila, kaj in kakšne stvari da so bile ukradene, pa do 9. t. m. ni dobil. Šele 9. t. m. je nek stražnik povedal njegovemu slugi, da naj v zastavnici pazijo, ni pa dal nikakršnih podatkov o ukradenih stvarih. Tudi ni res, da bi ga bila policija 7. t. m. zjutraj telefonično obvestila. Lepe razmere vladajo pri nas!

Trbovlje. (Nesreča v premogokopu.) 16letni zavirač premogokopne proge Fran Okorn, je prišel dne 17. t. m. pri nekem prevažanju pod stroj ki mu je zmečkal podleđe in mu nakopal kilo. Okorna so smrtnonevarno poškodovanega prepeljali v ljubljansko bolnico.

Goriško.

OBČINSKE VOLITVE V GORICI.

Dnevi volitev:

Tretji razred volil v nedeljo 29. marca, morebitne ožje volitve bodo 1. aprila.

Drugi razred volil dne 2. aprila, morebitne ožje volitve bodo 4. apr.

Prvi razred volil dne 6. aprila, morebitne ožje volitve bodo 8. aprila.

Volitve se vršijo na navedene dni od 7. zjutraj do popoldne.

Slovinci! Pri občinskih volitvah, ki se vršijo prihodnje dni, je potreba odločiti, kdo bo odšel vladat na goriško magistratu. Sirta kamora išče zasloble pri svojih nekdanjih nasprotnikih, ker vidi pred seboj prepad. Volilci na noge! Govorite in dokažite, da odločamo tudi mi. Prihodnji dnevi morajo dokumentirati, da se ne damo več izkoriščati!

Dnevni pregled.

Srbski proračun je znašal leta 1904., torej prvo leto po znameniti junjski revoluciji, okoli 82 milijonov dinarjev. Letošnji proračun znaša že nekaj čez 213 milijonov! Sicer je res, da se je Srbija znatno povečala v tem času, ampak novega prebivalstva je komaj okoli poldrugega milijona in ker niso davki nič povečani, je to silno naraščanje državnih dohodkov samo znamenje velikega gospodarskega napredka in s tem splošnega ljudskega blagostanja v Srbiji. Na direktnih davkih predvideva letošnji srbski proračun v starih krajih nekaj čez 36 milijonov in v novih krajih nekaj čez 21 milijonov dinarjev dohodkov. Prebivalci novih krajev ne bodo plačevali pod srbsko upravo niti polovico toliko davkov kot pod turško upravo in razun tega odpada tudi t. zv. desetina. Umljivo je torej, da so prebivalci nove Srbije z največjim veseljem pozdravili srbski davčni sistem.

Povečanje srbske armade. V mesecu aprilu se ustanovi v Srbiji pet novih pehotnih polkov, ki bodo nosili številke 21 do 25. V teh polkih bodo služili novinci iz novih krajev, ki pridejo pod zastavo v mesecu aprilu. Novi polki se bodo nahajali v starih mejah in sicer v Belgradu, Zaječaru, Nišu, Kragujevcu in Valjevu. Ker primanjkuje oficirjev, so bili pozvani rezervni oficirji, da se priglasijo za aktiviranje. Prijavilo se jih je 700 in od teh je bilo sprejetih 150 najboljših. Razun tega je bilo sprejeto v aktivno službo pri obmejnemu orožništvu 50 rezervnih oficirjev. Posebno pozornost posveča srbska vojsna uprava — na podlagi vojnih izkušenj — tudi reflektorskim oddelkom pri pehotnih polkih. Z reflektorji bodo upravljali strokovni oficirji, moštvo se pa popolni z elektrotehniko in instalaterji, ki bodo služili v armadi.

Težave ... Nekje na Dolenjskem živi župnik, ki je zaljubljen v učiteljsko. Sicer mu je v tem oziru že sam Prezvišeni delal težave, ampak posrečilo se je vendar s pomagal Stomškarje doseči, da je ostala gospodična blizu onega kraja in je lahko obiskovala župnika. Ljudje so vse to videli in so marsikaj med seboj govorili. Zadnjič enkrat pa je prišel orožnik po opravih v župnišče. Potrka na vrata — nič odgovora. Pride kuharica in pravi: »Le potkajte, saj so gospod notri.« Orožnik zopet potrka. Nič se ne oglasi. Kuharica pa je bila ljubosumna in pravi: »Le močnejše potkajte, saj so notri.« Orožnik z vso silo buti v vrata in res se oglasi neki glas ... Gospod je bil seveda v zadregi, gospodična tudi — ampak, kaj hočemo. To so pač težave samskega stanu.

Kako piše župnik bivši Marilini devici. V Kropi je izstopilo neko dekletje iz Marilini družbe, ker je pač spoznala, da vkljub temu lahko pošteno živi. Na to ji je pisal župnik Vrankar sledeče pismo: »Zapustila si družbo, Marija bo pa tebe. Kdor ne mara v življenju biti njen član, tudi ne sme upati, da bo po smrti. Dne 12. marca 1914 sem te izključil. Vrne mi svetinjo. Kako boš živela brez Marije, ne vem. — Slišim, da imaš grešno znanje. Proč iz Kroke. Dobravke niso za Kropo. So vse nesrečne. Pomisli, dokler je čas.

Ljudi hropeti, zlezajo iz svojih skrivališč na lov — za podganami, ki jih je v okolici bivališč vse polno. Ta nestrupena kača, ki meri večaj osem metrov dolžine, ni iskala človeka morda iz ljubezni do njega, ampak samo zaradi svojega varstva. Vedela je, da ji človek ni tako nevaren, kakor roparska zver »pekar« in poleg tega je tudi vedela, da se »pekar« boji človeka in da zbeži, kakor hitro zasliši strele. Zato se počuti kača »boa« v bližini človeka varno. Čudna, toda pravilna gadja logika, ne?

Sodilo se je, da gradnje železnice na hindostanskem polotoku odstranijo nevarne roparske zveri, toda to ni tako; nasprotno: veliko žrtev je. Citiram, kar se je zgodilo v Nepaulu. Ko so položili prvi železniške tračnice v džunglo v Nepaulu, neodvisnem kraljestvu na podnožju Himalaje, so zbežale roparske zveri vsled detonacije dinamita v gore. Dve leti jih ni nihče videl, toda tretje leto je nenadoma izginilo petnajst delavcev. Konstatiralo se je, da so jih ponoči odnesli tigri.

Niso se več bali dinamita ... Železnica je bila postavljena. Vlaki so pravilno tekli. Poteklo je prvo leto. In nič se ni zgodilo. ... Tigri so se bali piskanja lokomotiv. Leta 1889, je skočil nekaj kilometrov od Bankipora vlak s tira; to pa je zato, ker je izginil železniški čuvaj. Odnesel ga je tiger in dve minuti nato je prišel vlak. Nesrečnika je odnesel tiger živega v džunglo, delavci, ki so

oseb, v naši državi približno sto. Lani pozimi so raztrgali volkovi na ruski meji dva avstrijska carinarja; nekoga ogrskega zdravnika je napadla gruča volkov, ki so raztrgali najprej konja, nato pa še zdravnika. Ruske stepe so zelo pogosto prizorišče groznih tragedij. Po statistiki gotove petrograjske revije se ceni število žrtev volkov in medvedov na Ruskem letno na 120! V celoti zahtevajo zveri v Evropi (razun kač) vsako leto kakih 1200 človeških življenj.

V Ameriki ni toliko žrtev zveri; tam razsajata največ takomenovani grizli in beli medved. Zato pa je tam velika množina kač. V združenih državah pogine vsako leto čez sto ljudi, ki so jih piliše strupene kače. Število žrtev, ki so jih piliše kače v Južni Ameriki, mora biti velikansko.

S teh števil sledi, da naša zemlja ni tako huda naseljena, kakor se sodi, ker nudi zverem še vedno dovolj skrivališč in da branijo roparske zveri svoja bivališča korak za korakom pred človekom in njegovo civilizacijo.

Roparske živali zasledujejo in razumejo z nenavadno hitrostjo korist in izgubo, ki jim prihaja od civilizacije. Neki potnik trdi, da se obnašajo v neznanih pokrajinah Južne Amerike, kamor prihajajo ljudje le redkokdaj, da iščejo zlato ali kakšne kače »boa« grozno čudno. Prihajajo do človeških bivališč, zlezajo vanja in so po dnevi skrite v svojih skrivališčih. Šele po noči, ko slišijo

v tropičnih deželah, toda to mnenje je napačno, ta nevarni ropar se nahaja tudi v mrzlih krajih Sibirije, kjer živi neki njegov tovariš Tigris Amuriensis, ki je porastel z dolgo dlako, ki je visoke postave in ki grozno rad žre človeško meso.

V štirih poletnih mesecih leta 1909, so zadavili tigri na Transbajkalskem 12 domačinov, 27 Rusov in 132 Kitajcev.

Te številke pa niso nič proti ogromnemu številu žrtev sibirskih volkov in medvedov. Vsako leto je tisoče teh žrtev. Ruska osrednja statistika navaja, da so zadavili leta 1907 volkovi in medvedi 5234 oseb (kaznjencev in domačinov).

V Aziji ni mnogo levov; danes lahko trdimo, da se nahajajo levi v Aziji le na polotoku Kathiavaru v najzapadnejši Indiji. In ti levi se morajo zahvaliti za svoje življenje le maharadžu Gackwarsu de Baroda, ki je ponosen na to, da ima le on v svojih gozdovih leve, ravno tako, kakor je ponosen ruski car na to, da ima v svojih gozdovih bizone. Iz števil maharadževih stražnikov zahtevajo levi vsako leto čez sto žrtev. Nihče ne sme leva ustreliti, le kak imeniten in redek gost.

Zahodna in srednja Evropa ni več navajena na zveri. Vidimo jih le v zverinjah in zooloških vrtovih. Le v Pireneji je še vedno več sto medvedov. Tudi sedmograške gore imajo ta privilegij. Na Nemškem (vzhodnem) pogine vsako leto v krempljih volkov približno dvajset

v Afriki na deset tisoč. Drugače pravijo francoske »Lectures pour tous«, iz katerih črpam to poročilo, da so zadavili levi leta 1909 v Ougandi 22 Evropejcev, 12 Indijcev in 167 domačinov. Statistika navaja le žrtve, ki jih je bilo mogoče konstatirati pri stavbi železnice v Ougandi. Toda koliko domačinov je poginilo v krempljih zveri, ne da bi zvedeli o tem Evropejci? Po cenitvi nekoga uradnika v Nairobi (glavnem mestu kolonije) presega število teh neznanih žrtev 500. V celoti imajo torej levi v letu 1909, v Ougandi na vesti čez 700 človeških življenj. Poleg tega so poteptali nosorogi in sloni 15 Evropejcev in ista usoda je zadela 32 domačinov.

Levi so v Rhodéziji zadavili leta 1907., kakor se je konstatiralo, 119 ljudi, levi vzhodne, portugalske Afrike imajo na vesti 200 žrtev. Neki potnik pravi, da pogine v Neodvisnem Kongu vsako leto čez 600 ljudi v krempljih levov. Ponovim pa še enkrat, da te številke niti daleč ne odgovarjajo resnici; žrtev je veliko več in nihče ne more reči, kako velik davek plačujejo zverem prebivalci vročih afrikanjskih krajev.

Kitajska se je večinoma odrešila roparskih zveri, toda vkljub temu pogine tam vsako leto na tisoče oseb v zobeh volkov, medvedov in tigrov. Mala Korela ni mogla iztrebiti dolgodlakega tigra, najgroznejšega roparja, ki vzame otoku vsako leto okrog 2000 lovcev in kmečkih ljudi. Splošno se sodi, da živi tiger le

Kes bo prišel prepozno. Dve nesreči: a) zapustiti Marijo, b) zapustiti Jezusa z grešnim znanjem. Pobiljšaj se, pa takoj. I. Vrankar, župnik. — Iz tega pisma se vidi, kakor da ne bo prišel nihče v nebesa, kdor ni v Marijini družbi. Ali ni to smešno? Kako oblast si laste naši dušni pastirji!

Slovenski jubilej v čeških listih. »Čas« je omenil slov. jubilej pod naslovom »Slovenska Bela Gora« in citira en del našega uvodnega članka. Tudi o Svihovi aferi je »Čas« citiral naša izvajanja.

»Unica« prinaša poročilo o našem uvodniku o Beneških Slovencih. V petek 20. marca je preteklo 99 let, kar je Napoleon zopet slavnostno vkorakal v Pariz. 22 dni po preje je ušel iz otoka Elbe, kamor so ga pregnale združene evropske države. — Žalibog je Napoleonova zvezda 100 dni po njegovem begu iz Elbe popolnoma zatnila.

Razredna loterija. Pri sobotnem zrebanju razredne loterije so zadele: 10.000 K št. 10.694; 5000 K št. 32.022, 39.715, 44.603; 2000 K št. 42.95, 43.70, 78.66, 12.260, 14.920, 19.468, 34.805, 40.463, 41.533, 42.875, 43.776, 44.131, 53.513, 54.271, 65.598, 76.022, 77.353, 81.082, 82.245, 83.119, 88.667, 90.433, 97.928, 91.849.

Liubljana.

— **Konec dijaške stavke.** Včeraj se je dijaštvo vseh zavodov polnoštevilno udeležilo obvezne šolske maše. S tem je »stavka« končana in danes zavlada na vseh zavodih zopet redne razmere. — **Značajnemu dijaštvu vseh štraj in prepričanj naše iskrene simpatije.**

— **Kdo je »aranžer« dijaškega štrajka?** Prejeli smo iz vrst naprednega občinstva sledeči dopis: Prof. sorska inkvizicija se sedaj poti, da bi rešila vprašanje, kdo je »aranžiral« dijaški štrajk in kdo so glavni krivci. Žalibog pa se godi profesorjski inkviziciji tako, kakor tistemu, ki s pipo v ustih premišluje, kje jo je izgubil. Pa, da govorimo resno: Nič odurnejšega ni in za razvijajoče se dijaške značaje kvarljivejše, kakor obnašanje večine naših profesorjev vselej tedaj, ko bi morali pokazati vso svojo moč za vzvišeno naziranje! Vedno pa smo opazovali in še opazujemo malenkostno ozkosrčnost in birokratsko naziranje večine profesorjev o prilikah, ko bi kot pedagogi morali psihološko umevati spontane izraze idealne navdušenosti! Reakcija proti vsem tem slabostim večine profesorjev je tudi sedaj dijaški štrajk. — **Pravočasno obveščeni ravnatelji srednješolskih zavodov niso napravili nobenega koraka, izpolniti pošteno in upoštevano vredno željo —** očitno praznovati slovenski jubilej. Drugače pa so tisti klečepalci vedno pripravljani z akademijami, mašami in »pridigami« proslavljati nemške slavnosti. Nikdo ni interveniral pri dež. šolskem svetu glede dovolitve, magari tudi zadnji dan. (To poudarjamo zaradi tega, ker »Slovenec« laži o posvetovanju prostega dne sploh ne verjamejo!) Vsi ti, posebno pa ravnatelji, pozabijo ob misli na razna nadzorniška mesta vse drugo, četudi je za Slovence še tako važen dogodek! Vidite, to boli ponosne mlade značaje, to pa radi tega, ker s tem

delali na bližnjih poljih, so slišali njegov obupni krik. — Tigri se niso več bali piskanja lokomotive. Prihodni mesec je izginilo na železniški progi devet oseb. Čez en mesec pozneje so napadli tigri postajo in so raztrgali postajenačelnika in njegovo rodbino. Postajenačelnik je brzojavil po pomoč, toda prišla je prepozno. Administracijska uprava železnice je bila prisiljena postaviti utrjene postaje in za čuvalje prave miniaturne trdnjave. Toda tiger je prišel v kljub temu po svoje žrtve. Angleži imenujejo tigra: man-eater (judojed). Normalno se tiger človeka boji. Toda kakor hitro začno postajati njegove mišice jeklene (pravilno v petnajstem letu, ne zadostuje več roparju džungla. Kmalu ga začne mučiti lakota in tu preneha njegov instinktivni strah pred človekom. Tiger se začne bližati človeškemu bivališču. Debut njegove »človeške« kariere je zelo slab: pograbiti tupa-tam kako kokoš ali psa. Ko ga ojačijo ti uspehi, se začne ozirati po človeku — in nekega lepega večera se vrže na nesrečnega kmeta. In že se začne. Človeško meso mu je zadišalo. Gorje vasem, ki jih vzame v svoj »rajon«!

Man-eater postane groza indijskih krajev. Bližnje džungle nudijo grozni prikazni varna skrivališča. Angleški častniki popisujejo posebno slučajne grozne ropanja tigrov. V centralni indijski provinci je raztrgal tiger 32 oseb v teku petindesetih dni. Slednjič ga je neki angleški častnik ustrelil. V nekem drugem kraju je teroriziral tiger tri

trpe narodni ideali, katere le manjšina značajnih profesorjev predpostavljajo — upanju na višji činovni red. — Kdo je gnil naše dijaštvo v opravičen štrajk? Povemo po svojem poštenem prepričanju in lastnem čuvstvu: Ne »hujskači« in »aranžerji«, ampak naša korumpirana, za vsako idealno narodno misel nedostopna javnost, in predvsem spontana reakcija na sebično in nenarodno naziranje profesorjev in »slovenskih« ravnateljev! Mesto samospoznanja pa pride — to je jasno — inkvizicija in kazni za dijaake — obratno pa nova imenovanja nadzornikom in ravnateljem — za »vestne« profesorje. To je dejstvo, ki ostane pribito.

— **Smešno je, ako »Slov. Nar.«** nam v teh dneh očita objem s »Slovencem«. Mi smo »Slov. Nar.« našli ob drugih prilikah v objemu. Pa brez zamere.

— **Smrtna kosa.** Včeraj dopoldne je umrla gospa Marija Dachs, gostilničarka in posestnica. Pogreb ranjke, ki je bila od vseh spoštovana in blagega značaja, bo jutri, v torek ob 3. popoldne iz hiše žalosti, Florijanske ulice 33 na pokopališče k sv. Križu. Naj v miru počiva!

— **»Zlata doba«, 1. št. let. letnika** je izšla. Propagirajte z njo vred abstinenco!

— **Merkurjev večer.** Slovensko trgovsko društvo »Merkur« priredi v torek 24. marca v gostilni člana g. Gorčeta, Marije Terezije cesta »Merkurjev večer«. Gg. člane in prijatelje društva vabimo k mnogoštevilni udeležbi.

— **V zadnjem trenutku,** ko se zaključuje zbiranje naročil na turške srečke k prihodnjem zrebanju dne 1. aprila t. l., pri katerem bo znašal glavni dobiček 400.000 zlatih frankov, moramo žal sporočiti, da se odajajo turške srečke le še to pot na mesečne obroke po samo 4 K 75 v. kajti od 1. aprila t. l. naprej se bodo mesečni obroki primerno zvišali. Kdor ima torej namen, naročiti to izborni srečko pod starimi pogoji glasom današnjega oglasa glavnega zastopstva Češke industrijske banke v Ljubljani, naj to stori takoj in opozori na to tudi svoj prijatelj in znanec.

— **Listnica uredništva.** G. B. F. Kranj: Pride. — Raznim drugim dopisnikom: Prosimo potrpljenja, pride vse na vrsto!

— **Hrvaška opera.** Za današnjo operno predstavbo »Samson in Dalila« ter za toliko predstavo »Wertherja« je dobili še nekaj lož v parterju, I. redu in v II. redu ter še več galerijskih sedežev. Tudi gostom z dežel bo torej možno ustreči. Tekst za opero »Samson in Dalila« se dobi pri blaginji po 30 v. Plesi Filistejki bodo posebno zanimali, ker so za Ljubljano novi.

— **»Samson in Dalila«.** Opera v 3. dejanjih. Uglasbil Camille Saint-Saëns. Vsebina: Hebrejski narod je zbran in moli k Jehovi, da ga reši iz sužnosti. Samson navdušuje rojake in jim prorokuje zmago nad Filistejci. Satrap Abimeleh se roga Jehovi, povišuje boga Dagona ter hoče udariti Samsona. Ta mu iztrga meč in ga ubije. Dagonov veliki svečenik prekolne Samsona in da odnesi satrapovo truplo. Iz templja pride Dalila s devotkami ter slavi junaštvo Samsonovo, da bi ga pridobila zase. Star Hebrejec svari junaka pred za-

mesece dvanajst vasí: raztrgal je petdeset ljudi in dva tisoč oseb ga je zasledovalo. Slednjič je našel čudno smrt: pri skoku čez železno mrežo vrta neke vile se je nasadil na ostre mrežne žeblice.

Da postanejo tudi krokodili, čim starejši so, tem bolj nevarni človeku, o tem priča naslednji slučaj: Pri delih v panamskem zalivu, kamor se izliva precej široka reka Tivra, so opazovali delavci pogosto dvajset do trideset aligatorjev (majhnih krokodilov), ki so se jim približali na štiri-deset metrov, ne da bi jim storili kaj žalega. Po dveh letih pa se ni smel nihče približati reki, posebno pa ne zvečer. V onem kraju je vladala groza in vzrok te groze je bil ta, da je en sam aligator požrl v teku dveh mesecev trideset oseb. Slednjič so ga ujeli na ogromen trnek, na katerem je bila nataknjena četrtina prašiča. Krokodil je bil osem metrov dolg in čez sto let star. Na hrstu mu je rastel mah kakor na kakem starem drevesu.

Danes ne moremo povedati, kako dolgo bo človek še v nevarnosti pred roparskimi zvermi. Morda še več stoletij! Angleška je potrebovala štiri stoletja, preden je iztrebila volkove; v Alžirju, v Maroku in v Tunisu so bili še pred štiridesetimi leti levi, danes se morajo tamonjši prebivalci zadovoljiti s pardali. Toda Indija, ogromna masa Himalaje, Sibirija, srednji in vzhodni del Afrike in nepristopni gozdovi Brazilije ostanejo še vedno pribežališče roparskih zveri.

peljvko, toda Samsona premagajo dražesti in besede Dalile in odide za njo v dolino Sorek, kjer ima krasotica svoj stan. — II. dejanje: Dalila je orodje Filistejcev, ki se hočejo masčevalti nad Samsonom. V zlobnem naklepu potrdi Dalila še veliki svečenik Dagonov. Enkrat se je junak še otresel zapeljivosti Dalile, a zdaj se vrača k njej. Svečenik ji obeta za uničenje Samsona, ki se ga boje vsi Filistejci, plačilo od boga Dagona. Samson pride, Dalila izmami od njega tajnost, odkod ima svojo strašno moč; Samson ji pove, da ima moč od svojih las. Ko zaspi Samson, mu Dalila odstriže lase, pokliče filistejske vojake in jim izroči zdaj slabega junaka. — III. dejanje: Samson je v ječi; oslepili so ga, okovali v lance ter ga prisilili, da vrti mlinsko kolo. Hebrejci pred ječo očitalo Samsonu, da je izdal svoj narod zaradi vlačuge. Samson moli. Vojaki ga odvedejo v Dagonov tempelj, kjer plešejo filistejske razkošne plesne. Privedejo oslepljenega junaka ter ga silijo, naj poje v čast Dalilino. Zapejalka se mu roga ter ga spominja sladkih ur ljubezni, ki sta jih preživela skupaj. Samson moli, da bi mu Bog vrnil le še enkrat nekdanjo moč, Filistejci pa ga dražijo. Proslava zmage se vrši; Samson pa objame stebel, ki nosi templjevo streho, in ga zlomi. Vse se zruši in pokopljene junaka in sovražnike. Samsona poje g. Jastrzebski, Dalilo gđ. Mira Korosec, velikega duhovna g. Jos. Križaj.



Pazite na dan 25. marca t. l.

Trst.

»Slovenec« misli, da laž Bogu dopade. Tako preočitni bi pa vendarle ne smel biti. Povedano mu bodi da sta njegovi dve poročili o škedenjskem »shodu«, ki jih je objavil pretekli teden, eno v torek, drugo pa v sredo, lažnivi. G. Brandner ni agitiral poleg Nar. del. organizacije tudi za socialno demokracijo, pač pa je izjavil, da sta v škedenjskih plavžih itak že dve organizaciji (N. D. O. in Socialistična) in da tretje organizacije t. i. klerikalne strokovne zveze, prav nič ne potrebujemo, ker smo prepričani, da bi stvar le škodovala in je navedel tudi vzroke za to. Da pa je bil na vabilih res shod, naznanjen, o tem se je g. Jež sam prepričal, saj je zahteval, da se mu vabila pokažejo. Sicer je nato izjavil, da on za shod nič ne ve, toda to je moral storiti le iz taktičnega razloga. Resnica je, da so bili letaki za shod izdani; če pa je to storila škedenjska podružnica na svojo lastno pest, ali če je bila tozadevno zmenjena med podružnico in centrom, kakor zvišča, to nas prav nič ne briga. Mi vemo, da hočejo klerikalci v naših krajih uprizoriti shode za hrbotom kakega nedolžnega članskega sestanka, oziroma tečaja, to pa zato, ker se preočito vendar ne upajo kazati. Tako postopajo vsekar le tedaj, kadar zagledajo na shodu kakega govornika nasprotne organizacije, drugače pa so jim člani nasprotnih organizacij — katere vabijo na svoje shode — dobrodošli, ker jih hočejo pridobiti zase. Laž je, da je g. Brandnerju ploskalo le sedem pristav, ampak je resnično, da so ploskali vsi, njegovi pristavi poleg tega pa še nekaj klerikalcev. Tudi ni res, da bi bil g. Jež pristava N. D. O. zapodil, češ sedaj pa lahko greste, res pa je, da je g. Jež takoj po Brandnerjevem govoru zbežal v vežo in da je g. Brandner, videvši, da klerikalnega govornika ni več, pozival svoje pristave, da zapuste prostore. Brandner in Jež sta se nato v veži poslovala. Ali ni res tako gospod Jež? Mi bi tega niti ne beležili, kar tudi v prvem poročilu nismo storili, da ne bi bil »Slovenec« tako nestranno poročal, kakor da bi pristavi N. D. O. bili ven vrženi. Brandner se v svojem govoru tudi ni opravičeval, češ zarekel sem se, ko sem omenjal črno internacionalo — kakor poroča »Slovenec« — pač pa je Brandner stvarno dokazal, da je istotako, kakor je internacionalna socialna demokracija, internacionalna tudi klerikalna stranka in sicer v verskem pogledu. Brandner je navedel za to tudi dokaz in Jež je reagiral: »Če je tako, potem pa že. Glede koroških Slovencev pa naj »Slovenec« kar molči, dosti razlogov ima za to! Če so klerikalci že na severni meji vpeljali take razmere, se bo gledalo na to, da na jugu ne pride

do tega. Tudi opazka »gospod Brandner, vi nastopate pa premalo očitno« (v verskem oziru seveda), bi uredništvo »Slovenca« prav lahko izpustilo, kajti g. Brandner se na delavskih shodih v verska vprašanja ne vrtika, ampak nastopa zmerom v smislu programa N. D. O., ki nima politične barve, ki stoji nad boji med klerikalizmom in liberalizmom, za katere boje ima k večjemu pomilovalen nasmeš, vsled česar so v vrstah N. D. O. organizirani svobodomiselní in tudi verni delavci. Če bi se hotela N. D. O. postaviti na eno ali drugo stran, bi nastali med njenim članstvom dve struji. N. D. O. ni privesek nobene stranke, ampak je popolnoma samostojna delavska strokovna organizacija. »Slovenca« bi seveda veselilo, če bi postala N. D. O. liberalna organizacija, ker bi imeli v tem slučaju klerikalci vsaj en argument proti njej dočim sedaj nobenega pravega nimajo. Zato pa klerikalne delavske organizacije, dokler bo stala N. D. O. na tem stališču, na Primorskem ne bodo imele nobenega napredka. V nekaterih krajih so sicer že ustanovili podružnice in skupine, a te le životarijo. Zato bi klerikalci želeli, da bi postala N. D. O. protiverska organizacija, ker mislijo, da bi potem imeli klerikalizem med primorskim delavstvom nekoliko več uspehov. Toda to se ne zgodi tako kmalu. — »Slovenec« pravi: »N. D. O. nam je napovedala boj — mi ga sprejememo«. Da, gospodje, res smo napovedali boj vaš! Jug. strok. zveze, to pa iz razloga, ker ima slovensko delavstvo na Primorskem že svojo »Narodno delavsko organizacijo«, ki je nepolitična in ki zavoljo tega ne žali verskih čustev nobenega, vsled česar bi pomembno nesmisel in škodo za primorsko delavstvo, če bi se tu pričela širiti še ena organizacija in sicer klečepalska klerikalna delavska organizacija, ki je podrejena klerikalni stranki, v kateri sede tudi podjetniki, torej gospodarski nasprotniki delavstva. Če smo iz tega razloga napovedali »Jugoslovanski strokovni zvezi« boj, smo li zato protiverski, se li zato g. Brandner, ki kakor ostali voditelji N. D. O. nastopa v tem smislu, pregrešil proti verskim načelom? Sicer pa naj gospodje pri »Slovencu« vedo, da ne stoji v nobeni boji zapovedi, da je treba vlačiti vero v strokovne, politične in gospodarske organizacije, vsled česar je tudi obsodbe vredno, če se je vera potom klerikalcev zavlekla v lužo političnih, strankarskih in osebnih bojev. Bi bilo pač potrebno, da bi se pojavil Kristus, ker on bi čisto gotovo našel izhod iz teh umazanih razmer in sicer s tem, da bi šel z bčcem na tiste ljudi, ki so s svojim nečistim postopanjem pripravili njegove (Kristove) nauke že skoro obveljavo. Če se bo v klerikalnih strokovnih organizacijah učilo Kristusov nauk (seveda na kak način!), potem so cerkve in prižnice popolnoma odveč. Vsek vreden človek bi moral proti takemu zlorabjanju vere najodložneje protestirati in prvi bi se morali dvigniti oni, ki so pristavi klerikalnih organizacij. Da pa tega ne store, je to znak, da so že popolnoma zastrupljeni. Mislimo, da nas bodo gospodje pri »Slovencu« razumeli.

Vredno posnemanja. Piše se nam: Sedim v kavarni in si ogledujem gospodo, ki prebira »Piccolo«. Cuttinova »Coda del diavolo« itd. V kavarno stopita dva italijanska mladeniča in se vsedeta meni nasproti. Še poprej, da je dospel natak, pa si ogledata škafličko vžigalice, ki pa sta jo tako nesrečno potegnili iz natikalnika, da so se vse vžigalice na tla vsule. V tem pristopi natak in vpraša, zakaj ogledujete škafličko. Ta dva pa mu odgovorita: »Zato, da vidiva, kake vžigalice kupujete; ali one od Lege nazionalne, ali od družbe »ščajev« (Ciril Metodove družbe). Če bi to ne bile Legine vžigalice — tako sta rekla — bi nemudoma zapustila kavarno, ker mi takih kavarnarjev, ki ne podpirajo Lege, ne maramo podpirati.« Tako sta jo torej povedala. Seveda sta ostala v kavarni, ker je bila škaflička, ki sta jo vzela v roke, res škaflička »Lege nazionalne«. Zamislil sem se, nemudoma vstal ter zapustil kavarno s sklepom, da bom v bodoče tudi jaz samo take ljudi tudi jaz samo take ljudi podpiral, ki podpirajo našo Ciril Metodovo družbo. Potrebno je, da v zgornjem slučaju Italijane posnemamo.

V konkurz je prišla zaloga pohištva P. Jeraj. Aktiva znašajo ca. 80.000 K, passiva ca. 160.000 K. — Med glavnimi konkurz zahtevajočimi upniki se nahaja tudi slovenski socialist — goriški advokat dr. H. Tuma.

Afera restavracije »Balkan« — poravnana? V zadnjem trenutku nam poročajo: »Československo« o sobje je bilo odpuščeno. Z nova so nastavljeni sami — Slovani. Razburjenje med slovenskimi gosti se je pogleglo.

Kakor smo že poročali se nahaja tržaško uredništvo »Dneva« v ulici

Sv. Frančiška št. 2. Vsi dopisi iz Trsta in okolice naj se pošiljajo le na to uredništvo.

Najboljše čevlje po meri dobite v novi čevljarnici

Antona Javernika, Trst, ulica Farneto 33
Prevzamejo se tudi vsakovrstna popravila

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Pred občinskimi volitvami v Gorici.

(Telefonično poročilo našega rednega poročevalca.)

SLOVENCIMANIFESTIRAJO. — IMPOZANTEN SHOD V TRGOVSKEM DOMU. — KAMORAŠE LOMI SILEN STRAH. — PONUDEMIMANDATI. — ITALIJANSKE VADE IN ZVIJAČE. — SITNE PROSLAVE Z NEVARNIMI KONCI.

Gorica, 22. marca. Danes se je vršil v Trgovskem domu impozanten shod, katerega se je udeležilo nad 1500 slovenskih volilcev. Složen nastop vseh slov. goriških strank je napravil na skupno javnost zelo ugoden vtis. Shod je otvoril v imenu sklicateljskega odbora dež. poslanec Fon, za njim je govoril prof. Košnik o italijanskih pripravah za napad na slovenske volilce. Dr. Puc je v ostrem govoru dokazal vso umazanost italijanske korupcije na goriškem magistratu. Urednik Kremžar je kritiziral mestno gospodarstvo. Udeležniki so vsem govornikom pritrdili. Skupna slovenska kandidatna lista je bila sprejeta per acclamationem.

Strah jih lomi.

Gorica, 22. marca. Kamoraše je popadel pred volitvami grozen strah. Pred žalostno pesmijo pogina so sklenili ponuditi 6 mandatov laškim klerikalcem, Nemcem 3, mazzlinjancem pa 2. Jutri (v ponedeljek) se vrši nov shod, na katerem bodo skušali kamoraški »kanti« Nemce in mazzlinjance. Skušali jih bodo pridobiti na kak drug način.

Tendenciozna proslava.

Gorica, 22. marca. Novci se je vršila proslava bitke pri Novari, ki jo imela politično ozadje. S tem so hoteli Nemci demonstrirati proti irendentizmu. Mazzinijanci so hoteli radi tega nastopiti proti veterinarjem. Toda liberalci so jih še pravočasno opozorili, da jim ne skazijo sladkih ur bratskega objema, kar bi bila gotova posledica propada kamorašev. Mazzinijanci nasprotujejo kandidaturi Nemca Jakobyja, vsled česar se boji kamora hudega poloma.

ANGLIJA PRED DRŽAVLJANSKO VOJNO.

Položaj v Angliji je skrajno napet. Vsak čas utegne izbruhniti državljanska vojna. Odkar se je pripravila izvedba zakona, ki daje Irski samoupravo, ves ta čas so se pripravili protestantski Angleži v grofiji Ulster (severna Irski) kakor na vojno. Njihova armada šteje nad 100.000 mož in je skrajno demokracično urejena. In s to armado hočejo sedaj Angleži na Irskem preprečiti angleški vladi, da bi izvedla zakon o irski samoupravi. Sedaj se je pa začela tudi angleška vlada pripravljati z vso resnostjo. Dala je povelje, da naj bodo polki pripravljeni. Toda — kakor se govori — pokazala se je nova težkoča: Častniki zaprosajo za dopust in odpust. Poročila pravijo, da je vojna vprašanje ur.

London, 22. marca. Položaj v Ulstru se je tako poostрил, da se vsak trenutek računa z izbruhom obojestrane gibanja. Poročila trdijo, da so v armadi, ki je dobila povelje za pripravljenost, častniki podali vloge za odpust. V nekaterih vojaških oddelkih je prišlo do upora.

London, 22. marca. Vojni minister je nameraval včeraj zvečer govoriti v Nevnoru. Bil je pa zadržan v Londonu. Na njegovem mestu je govoril sekretar, ki je poudarjal, da je dolžnost vseh državljanov pri izvrševanju njenih nalog podpirati. Kdor se bo temu uprl bo strogo kaznovan.

London, 22. marca. Večje število ladij je pripravljeno, da odpelje vojaštvo v Glasgow in na Irsko.

RADI EPIROTOV.

Atene, 22. marca. Vlada je prepovedala za danes napovedan shod za Epirote.

§ 14. IN MLADOČEHI.

Praga, 22. marca. Češki listi ostro napadajo mladočeskega poslanca Naštelko, ki je s svojo odnošnostjo pri zadnji seli ustavne komisije za

Življenje in trpljenje Jezusa Kristusa, pravi umotvor v barvah **Kino-Ideal.**

od danes 22. t. m. do četrta 26. t. m.

kontrola državnega dolga povzročil, da se je vladi posrežilo dobiti dovolj najeti posojila 375 milijonov. — N. Listy prinašajo članek, kjer dr. Kramar Naštelko brani (zamorca nereg).

AVSTRO-OGRSKA IN BOLGARIJA PROTI SRBSKO - TURSKEMU MIRU.

Belgrad, 22. marca. »Srboran« prinaša iz najnovejših strani senzacionalno vest, da sta dan pred sklepom srbsko-turške mirovne pogodbe pri turški vladi avstro-ogrski in bolgarski poslanik vse moči napela da se mir prepriči. Ponujala sta velike koncesije in naposled hotela, da turška vlada sama določi pogoje obema državama, pod katerimi bi bila vojna zavrniti podpis srbsko-turškega miru. — Toda turška vlada je zavrnila oba postopnika.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pisemnim vprašanjem je priložiti

znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglašitvah ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; znanji inserenti v znakah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Damske žalne obleke (kostume) vse velikosti po najnovejšem kroju priporoča konfekcijska trgovina A. Lukič, Pred škofijo 19. 99—x

Krasne spomladanske bluze bodo razstavljene v nedeljo, ponedeljek in torek, t. j. 22., 23. in 24. marca 1914 v razložbah modne trgovine P. Magdič, Ljubljana, nasproti glavne pošte. 120—3

Dekle in pol išče v svrhu korespondence fanta in pol. Dopisi do 27. marca pod »Orientalka«, Ljubljana, pošto ležeče.

Prva delavnica v Ljubljani za popravila vseh vrst čevljev

Hitra in trpežna izvršitev po nizki ceni. Prešernova ul. 9 na dvorišču.

Kako se pljučne bolezni, dušljivi kašelj in naduho

popolnoma ozdravi, poročam vsakomur brezplačno. Pošljite za odgovor kuverto z znamko na gospo B. KOLENSKA, Vrbovica štev. 383 pri Pragi (Češko).



L. MIKUSCH

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo veliko izber dežnikov in solnčnikov.

Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Manufakturna trgovina

J. Grobelnik

prej Franc Souvan sin

Ljubljana

Mestni trg 22

nasproti lekarni

Velika izbira zadnjih novosti za damske obleke

Krasno sukneno blago za damske pomladne kostume

Mične novosti za bluze iz svile, krepa, batista in delaina

Zahtevajte vzorce!

Oglejte si izložbe!

Velika izbira preprog in zaves, Schrollovi šifoni, platno, rute itd.

Slovinci! Spominjajte se naše prekoristne Ciril in Metodove šolske družbe!

Modistinja

Minka Horvat, Ljubljana, Stari trg 21.

Priporoča svojo veliko zalogo damskih in otroških klobukov, športnih čepic in vseh potrebščin za modistke. — Popravila se točno in najcenejše izvrše.

Čitajte v Vašo lastno korist!

V današnjih težavnih razmerah zamorete obogatiti le s srečko!

Turška srečka je v to svrhu prva in najpriporočljivejša srečka

ker ima šest žrebanj vsako leto, ker znašajo glavni dobitki vsako leto 400.000, 400.000, 400.000, 200.000, 200.000 in 200.000 zlatih frankov, ker vsaka srečka mora zadeti najmanj 400 frankov, ker je tedaj zanj izdan denar varno naložen kot v hranilnici, ker igra še dolgo vrsto let in obdrži kupce po izplačilu kupnine trajno igralno pravico brez vsakega nadaljnjega vplačevanja, ker znaša mesečni obrok samo 4 krole 75 vinarjev, in ker zadobi kupce že po vplačilu prvega obroka izključno igralno pravico.

Pozor! Prihodnje žrebanje se vrši 1. aprila 1914.

1 turška srečka in 1 srbska državna srečka iz 1. 1888 (glavni dobitki 100.000, 75.000 in 20.000 frankov) z 9 žrebanji vsako leto na mesečne obroke po samo K 5.—

1 turška srečka in 1 srbska italijanskega rdečega križa z 10 žrebanji vsako leto na mesečne obroke po samo 6 kron.

Natančnejša pojasnila pošlje vsakomur brezplačno

Ceške industrijske banke glavno zastopstvo v Ljubljani 2.

Sprejmejo se provizijski zastopniki pod ugodnimi pogoji.

== Za 39 kron ==

Dobe se pri Bernatovič, Ljubljana, lepi najmodernejši površniki ali double raglan v vseh velikostih in barvah, elegantna obleka najmodernejšega kroja, enovrstni ali dvovrstni gumbi, moderne hlače solidne barve, modni piket gilet ali polsvileni in lahki fini klobuki v vseh barvah.

Za 29 kron.

Površnik za dečke, raglan Hubertus, elegantno obleko najmodernejšega kroja, lepe moderne barve, separatno kratke ali dolge hlače, imitirane usnjate hlače, klobuk ali čepico marine ali športno.

Za 19 kron.

Otroški površnik marine Sacco ali Hubertus Costim, kratke hlače v vseh barvah, separatno hlače, klobuk ali čepico.

Za 33 kron.

Za dame modni angleški kostum (tango fazona) ali pol dolgi paletot športno pleteno jopico, spodnje ali gornje krilo, bluzo in športno čepico, hišna halja kreton ali pol delain.

Za deklice 1/3 ceneje, za manjše polovico ceneje.

Nepremočljive dežne drap-plašče za dame in gospode od 13 kron naprej.

Nadalje vse v najfinjši vrsti za dame in gospode pošiljam drage volje na deželo znanim odjemalcem brez povzeta na izbiro po priznani čudovito nizkih cenah.

Postrežba točna in solidna.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič, Ljubljana, Glavni trg 5.-6. Telephon 132.

Odvetnik

Dr. Karl Koderman

naznanja, da je otvoril svojo odvetniško pisarno

v Mariboru.

Tegetthoffova cesta 30.

Telefon št. 192.

Na debelo in drobno! Izredno nizke cene! Prenočišče. - Gostilna. - Buffet.

TRST Hinko Kosič TRST

ulica Carradori 15 (vogal Geppa)

se priporoča cenjenim tržaškim gostom in v Trst prihajajočim potnikom.

GVIDON ČADEŽ

Ljubljana, Mestni trg štev. 14.

Ugodno kupite v modni trgovini za gospode in dečke klobuke, čepice, perilo, kravate in vse druge modne predmete.



Splošno kreditno društvo v Ljubljani,

registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Šelenburgova ulica štev. 4.

Sprejema tudi vloge v tekočem računu v zvezi s čekovnim prometom ter jih obrestuje od dne vloge :: do dne dviga. ::

Obrestuje hranilne vloge po **5%** brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje zadruga sama. ::

Dovoljuje izposojila proti zadostnem poroštvu svojim članom. Trgovcem, obrtnikom in zadruham, ki postanejo člani, so eskomptujejo menice in vnovčujejo fakture. ::

Uradne ure vsak dan od 8.—12. in 3.—5. ure, v sobotah in dnevih pred prazniki od 8.—1. ure popoldne.